

**Judicium Grave à Domo Dei, Omnibus Templorum,
Processionum, Et Qvorumvis Sacrorum, Dum Irreverenter
& Impie Divinis assistunt, Dehonestatoribus formidandum**

Pragae, 1670

Caput IX. Garrulorum in Templo, & colloquentium, Lingua impia.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54878](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54878)

oculi, sunt in Deum Sacrilegi. 49
quens. *Credisne Vir illustrissime, hunc esse
Christianum, qui scapulis molliter gestit, qui
fluxum gressum improbo nixu distendit? qui
feminas curiosius intuetur? Numquid ta-
les pestes dignatus est Christus habere seruos
suos?*

CAPUT IX.

*Garrulorum in Templo, & colloquenti-
um, Lingua impia.*

Domus mea, domus Orationis Vocabitur
cunctis populis, ait Dominus Deus Esa.
56. Indè nihil ita cognatum & affine, quàm
Templum & Adoratio: sic, ut sinè hoc, Tem-
plum, esse Templum desinat, & de Domo
Dei fiat ædes profana & communis. Templi
limina subiturum te dicis? Ergo Deum ado-
raturum esse, quisque audiens, infert & in-
telligit. Ut idcirco vix unquam Templum,
aut Domum Dei Psalmista nominaverit, quin
adorationem illi comitem semper conjun-
xerit. *Introibo, ait, Ps. 5, in Domum tuam,
ergo adorabo ad Templum Sanctum tuum. In-
troite in atria ejus Ps 95. ergo adorete Domi-
num in atrio Sancto ejus. Introibimus in Ta-
bernaculum ejus. Ps 131. ergo adorabimus
in loco, ubi steterunt pedes ejus. Ut adeò in
hunc unicè finem, quo tum per Sacrificia,*
cum

tum per oblationes, preces, & cætera submis-
 sionis debita obsequia, Deus adoretur, Tem-
 pla extrui pronunciaverit primus domus Dei
 ædilis Salomon 2. Paralip. 6. *Ad hoc tantum
 facta est, ait, ut respicias orationem servus tui,
 & obsecrationem ejus, Domine Deus meus. Si
 Venerit quis, & adoraverit in loco isto, tu ex-
 audies, de cælo, firmissimo habitaculo tuo. Ubi
 ergo nunc sunt impudentes sæculi nostri gra-
 culi, qui effreni loquacitate suâ Tempora Dei
 temerare audent? qui dum adorationem ab
 eo separant, & insanum garrutum invehunt,
 Domum Dei profanant, atque in forum, ta-
 bernam & otiosorum hominum conventicu-
 lum commutant? Adoratio sanè dicta est, ab
 admotione manûs ad os, ut advertit Lipsius
 Electorum c. 6. eò quòd antiquitus adoratu-
 ri, primò omnium manum ori, quæ silenti-
 um indiceret, admoverent. Unde ortum traxit
 teste Senecâ lib. de vita beata cap. 26. *Ullud
 Sacris omnibus usurpari solitum: faveat lin-
 guis: quo imperatur silentium, ut rite peragi
 possit sacrum, nullâ voce obstrepente. In Tem-
 plo verbis omnes parcimus, ait de Romanis
 Fabius declamatione 365. in quo animos com-
 ponimus, in quo etiam debitam mentem custo-
 dimus.* Quomodo ergo Templum ingredi,
 Deum adorare dici possunt impiissimi isti, &
 rimatum pleni, hac illac verbis impudentis-
 simè*

simè perfluentes summæ Majestatis contemp-
tores? Si ritè peragi non posse æstimaba-
tur Sacrificium gentiliū, vel unius voce ob-
strepente, quæ non macula, quæ indecen-
tia, quæ infanda pröstitutio inferetur mun-
dissimo Agni immaculati Sacrificio, à garru-
lis, his & omnia conspurcantibus picis? Uti-
nam zelosus aliquis pro tremendo Sacrificio
adesset etiam hodie Abraham, & impuras
has volucres, corvos dicere debui, infau-
stum obstrepentes, baculo abigeret, Gen. 15,
qui *ubicunq; fuerit Corpus Dominicum*, sive
jam pro Altari in quadragenariis precibus
expositum, sive in publicis supplicationibus
circumlatum, sive in Missæ Sacrificio incru-
entè immolatum, *illuc congregantur*, non jam
Aquila, Luc. 17. sed turpissimè crocitan-
tes corvi.

*Passio Domini est Sacrificium quod offeri-
mus*, inquit S. Cyprianus serm. 7. de Passio-
ne c. 1. *quia is qui in se resurgens ex mortuis
jam non moritur*, addit S. Gregor. hom. 37. in
Evangelia, *adhuc per Sacri Altaris hostiam in
suo mysterio pro nobis patitur. Nã quoties ei ho-
stiam sua passionis offerimus, toties nobis ad ab-
solutionem nostram passionem illius reparamus.*
Sensus hic erat omnium SS. PP. ex eo, quòd
ejusdem apud Deum valoris sit hoc incruen-
tum, cujus erat cruentum in monte Golgotha
Sacri-

Sacrificium, prout orat Ecclesia in secreta
 Dominicæ nonæ post Pentecosten oratione.
Quoties hujus hostiæ commemoratio celebra-
tur, opus nostra Redemptionis exercetur. Ve-
 rùm non malè etiam ex eo capite Sacrifici-
 um Missæ passionem Domini esse hodie dixe-
 ris, quòd eadem pœne in eo, quæ in monte
 Calvariæ ab improbis Christianis Filius Dei
 pati cogatur. Si enim mores eorum & gestus
 tempore illo horrendo observes, videbis ali-
 os linguæ garrulitate Christo illudentes, alios
prætereuntes, & circulos facientes, alios inde-
corè partem in omnem moventes capita sua,
 alios deniq; *illie stantes & conditantes* Matt.
 27. Hòsne ego fideles, & Christianos esse
 credam? nec S. August. id in animum indu-
 cere potuit, cujus illa sunt ser. 215. de Tem-
 pore: *Videte qualis est ille Christianus, qui ad*
Ecclesiam venit orare, & neglectâ oratione, sa-
crilega verba paganorum non erubescit ex ore
proferre! Imò videte, addo ego, qualis est
 iste Politicus, & quomodo moratus? Certè
 si præcipua Politicæ pars est, nôsse cuiuslibet re-
 spectum debitum exhibere, & pro cuiusvis
 gradu & dignitate, diversimode erga quam-
 libet Personam sese gerere: Tùne hominem
 indolis liberalis, bene moratum & politum,
 civilem & Urbanum illum diceres, qui co-
 ram summo Principe, in conspectu Regis a-
 gens,

gens, cum Cæsare colloquens, Mimi instar gesticularetur? brachia & crura sesquipedaliter distorqueret? Iudicia, & scurrilia proferret? rideret ut Murio, pandicularetur ut homo nauici de trivio? & relicto Principis alloquio, cum vicino lixa, aut pedissequo, discursus stabularios misceret? Certè longè minùs rectè moratum esse persuaderi possum, qui in conspectu summæ illius & primæ Majestatis, ad quam omnis alia Majestas cinis est, & putridus vermiculus, tam inconditè se gerit, & facto ipso ostendit, necdum se in tantum, post tot lustratas frustra Provincias, in Politia vel didicisse, vel profecisse, ut noverit discernere inter Deum, & hominem, & sciat quid respectùs dandum sit Deo, quid Cæsari, quid simplici homini.

Ridere solutiùs nevisquam illis permissum est, qui sunt germani Christiani, graviter edixit B. Antiochus hom. 25. quantò minùs in cachinnos, & loquacitatem intra Ecclesiam effundi? Tam indignum hoc judicavit Emmanuel, Ioannis primi Regis Congi patruus An. 1491. teste Massæo in hist. Indica, ut post recentem suam ad Christi fidem conversionem, cum aliquando Sacris interesset, & honorarij Aulæ suæ Ephebi ad fores Templi strepitum & murmur cicerent, confestim indignitate rei, & zelo Majestatis Divinæ com-
motus

motus, omnes interfici præcepit. Nec aliter futurum erat, nisi Lusitani misericordiam & lenitatem Dei in exemplum adducentes, moderationem persuassissent. Et profectò *quidquam est indignius* (loquitur Liberius Pontifex, cum sacro velo Marcellinam S. Ambrosij sororem donaret, ab eodem S. Ambrosio relatus lib. 3. de Virginibus sub initium) *quàm oracula divina circumstrepere ne audiantur? ne credantur? ne revelentur? circumsonari Sacramenta confusis vocibus, ut impediatur oratio pro salute depromta omnium, cum gentiles idolis suis reverentiam tacendo referant?* Atque in eam rem affert exemplum, apud scriptores gestorum Alexandri M. celebratum, de puero quodam ipsius honorario, qui cum eidem assistenti Sacrificio ministraret, casu quodam ignis brachio ejus incidit, & carnem profundè depastus est; illo interim immobili, quoad usque duravit Sacrificium, persistente, & neque gemitu, neque flammæ excussu, neque ullo alio signo (ne sacrum inhonorâsse voce, aut gestu incondito turbâsse videretur) dolorem prodeunte. *Tanta in puero barbarico, exclamat idem Pontifex, fuit disciplina reverentia, ut naturam sinceret.* Et tu ergo Virgo (alloquitur Marcellinam) *in ministerio Dei, gemitus, screatus, cusses, risus abstine: quod ille in con-*
vicio

Sibi potest, tu in ministerio Dei non potes?
 Vocis Virginitas, prima signetur. Optimè er-
 go dixit S. Ambrosius lib. 3. de virgin: Ma-
 xima Virtus est tacendi in Ecclesia, & ab A-
 postolo mulieres etiam de rebus divinis jubentur
 in Ecclesia tacere. Mulieres, inquit, I. Cor.
 14, in Ecclesiis taceant, non enim permittitur
 eis loqui: id quod ab eo extendi etiam ad res
 necessarias, patet ex hoc, quod sequitur: Si
 quid autem volumus discere, domi viros suos in-
 terrogent; turpe est enim mulieri loqui in Ec-
 clesia. At nunc, pro pudor! aliqui post-
 quam in Templum Dei venerunt, loquitur S.
 Anastasius orat. de Synaxi, nè unâ quidem ho-
 râ quiescunt mutuo confertis sermonibus nu-
 gantes, & ineptis fabulationibus magis quàm
 precibus intenti. Alij de rebus, ac possessioni-
 bus suis paciscentes, emporium ac nundinarum
 locum, terribilissimam illam horam faciunt.
 Alij detrahendo invicem, seu etiam ipsis Sa-
 cerdotibus offerentibus Sacrificium, in Collecta
 occupantur. Res nostra effecta sunt risus, civi-
 litas, & urbanitas, queritur dolenter S.
 Chrysoft. hom. 15. in Epist. ad Hebr. nihil
 stabile, nihil grave: risu enim impleta est Ec-
 clesia. Si quispiam urbanum quid dixerit, in-
 ter ridentes statim nascitur risus: & quod est
 mirabile, nè in ipso quidem precum tempore
 cessant multi ridere: ubiq; choros ducit Dia-
 bolus

90
 solus, Christus contemni habetur, extruditur,
 nihili ducitur Ecclesia. At non potes Silere.
 Exi ego, jubet idem hom. 36. in 1. ad Cor.
 ne alijs quoq; afferas damnum, Et ita duplex
 incurras peccatum. Qui enim in Ecclesia con-
 fabulari soluerit, ait S. Augustinus serm.
 215. de Temp. Et pro se Et pro alijs reddendum
 est rationem, dum Verbum Dei nec ipse audit,
 nec alios audire permittit.

Confabulationem tempore Sacrificij Mis-
 sæ, si illa potiore hujus parte continuatur, om-
 nes TT. & Doctores, peccati mortalis da-
 mnant, neque præcepto Ecclesiæ de audien-
 da festo die Missa, satisfieri docent, eò quòd
 hæc talem præsentiam requirit, ut quisque
 prudens videns te Sacro interesse, possit ex
 actionibus tuis, externoque habitu inferre,
 te revera Mysterijs ejus intendere, neque a-
 liã quàm Missæ audiendæ causã, in Ecclesia
 versari. Nunc verò quis prudenter colligat
 te Mysterijs Sacrificij attentum intendere, &
 non potiùs inferat mentem alijs negotijs, &
 cogitationibus occupatam, diversa prorsus
 agitare, si cum alijs toto, vel potiori tempo-
 re differentem, confabulantem, disputan-
 tem videat? si literas, si novalia, si actiones,
 & causas volventem? legentem, & relegen-
 tem? alijs communicantem cernat? In quo
 casu duplicis semper lethalis criminis reum,
 scan-

Scandali videlicet, & neglecti Sacri, meritò talem edixit S. August. S. Cæsarius Arelaten-
 sis hom. 34. *Qui in Ecclesia ineptis, & incon-
 gruis fabulis occupatur, quasi Venenum &
 gladium reliquis hominibus ingerere, vel præ-
 bere cognoscitur, cum Verbum Dei nec ipse au-
 dit, nec alios audire permittit; unde qui talis
 est, & pro sua, & aliorum destructione in die
 judicij redditurus est rationem. Rogo enim
 vos, si extra Ecclesiam occupari otiosis sermoni-
 bus malum est, putatis in Ecclesia verbosare
 quale peccatum est? Quapropter rogo vos
 fratres charissimi, ut contra istas durissimas
 captivitates anime, auxiliante Domino quan-
 tum possimus repugnemus, & curiosas fabulas
 intra Ecclesiam, quasi Venena Diaboli fugia-
 mus. Et verò fugiebant prorsus, non tan-
 tum otiosa colloquia, sed absolutè omnia,
 orationem, & ad Divina advertentiam inter-
 rumpentia verba & sermones, quotquot con-
 grua de Majestate Dei, ante cujus conspe-
 ctum tempore preceationis starent, cognitio-
 nem habebant.*

Aloysius Novarinus in Umbra Virginea,
 ponderans illud Beatissimæ Virginis silenti-
 um, quo ab Archangelo primùm salutata, &
 quantumvis in maximi momenti negotio
 interpellata, nihil respondit, ex communi
 traditione & SS. PP. sensu causam inquirens,
 ait,

ait, idcirco illam respondere, & etiam Angelo loqui noluisse, quòd eo tempore orationi vacans à Gabriele interpellata esset. S. Cunegundis Poloniæ Princeps, Belæ Regis Ungariæ filia, etiamnum infans, nunquam sub Missa, vel in Templo vagiit, uti nec ubera, vel crepundia admisit, sed inconnivis oculis cœlum tuebatur, quantumvis Regiæ nutrices laborarent, quòd visui ejus metuerent, aliorum hos avertere. S. Hedvigis Silesiæ Poloniæque Princeps, à nullo unquam, sub amissione sui favoris, & gratiæ, passa est quacunque ex ratione in Templo se interpellari. Nec aliter fecit S. Ludovicus Francorum Rex, de quo Gaufridus in ejus vita: nullos enim obstrepentes tempore Divinorum ferre potuit, sed in hoc genere culpæ deprehensos, continuè à sua Aula velut indignos amovebat. Idem religiosè observasse S. Henricum Imperatorem, nec ullius unquam affatum admittere, vel responso dignari solitum, narant ejusdem acta. Ut exinde discant, quantum à vera pietate absint, & quàm frustrà de Religiositate sibi blandiantur illi, qui contenti ipsi reverentiam, & pietatem in Templo sub Sacris colere, dummodo nihil indecens admittant ipsi, nihil pensi habent, quid interim Ministri eorum, Servi, & Aulici ponè ipsos agant; & an ipsis orantibus isti insolentias

rias, nugas, scurrilitates agitent, rideant, & cachinnentur, & Numini de uno genu illudant potius, quàm id venerentur. Legant hi tales, & ponderent leges S. Elzearii Comitum, quas toti Aulæ suæ communes, ac potissimum circa cultum, & reverentiam Deo servandam præscribebat: nã servarentur, ab obsequiis suis eos amandans; & videant quantum intersit inter privati hominis, & potestatem super alios habentis pietatem & Religionem, qui cum dicere possit *huc Veni, & Veniet, & alij fac hoc, & faciet*; dum id in tam seriis Dei honorem concernentibus rebus facere negligit, illorum irreligionem suam propriam facit.

Præclarus in hoc genere fuerit necesse est Cæsarum fortunatissimus Carolus quintus, qui quàm eximie fuerit privatim ipse in Deum religionis, & reverentiæ, declarat Scribanus in Christiano Politico l. 2. c. 2. Quotidie siquidem ante alia omnia matutino tempore, tres quadrantes flexis genibus orationi dabat. Sacrum non nisi semel in universa vita intermisit, idque in Africano bello: nec ullo prælio, aut bello, preces alias quotidianas neglexit, quas suas habebat propriâ manu descriptas, & seorsim ab omnibus interpellatoribus dicere solebat. Quàm verò religiositatis etiam in Aulicis, & Ministris suis studiosus

diosus fuerit, ex eo collige, quòd speculum
 in precatorio suo libello ferre consuèrit, in
 quod subinde inspiciens, singulorum retro
 se Aulicorum mores, gestus, pietatem, &
 quamvis actionem, severus Censor obser-
 vabat; neutiquam scilicet irreprehensum aut
 impunitum præteriturus, si quem deliquisse
 notavisset. Oquàm multos videret ipse hodie,
 etiã tempore publicarũ precum, etiam in gra-
 vissimis Christianitatis periculis, non modò
 non orantes, sed etiam orantibus garrulitate
 suã obstrepentes! qui totum peractum esse
 putant dummodo circumlato in crucem su-
 per caput suum à Sacerdote SS. Sacramento,
 illud ad benedictionem ab eo recipiendam
 inclinent, esto prius per omne tempus garru-
 tiones & colloquia continuãrint. Quàm me-
 tuo, nè pro benedictione maledictionem
 recipiant! dum Iudaicam prorsus perfidiam
 exprimentes, cum paulò antè petulantis suis,
 quasi oculis velatis super Altari Deus nihil
 cerneret, ad saturitatem ei illusissent, & super
 spinas compungentibus diceris illum incin-
 xissent, & quot verba, tot fœdissima sputa in
 faciem jecissent: mox genu flexo ante eum
 incipiunt salutare, & optimè scilicet meriti,
 benedictionem ab eo flagitare. O Improbis-
 sanniones, & Numinis illusores! itane be-
 nedictio-

nediictionem à Deo flagitare præsumitis, quo-
 rum os totà die super eum apertum fuit? Au-
 dite, quam benediictionem vobis à Deo Patre
 postulet exacerbatus à vobis bonus IESUS
 Pl. 108. *Deus, ait, laudem meam nè tacueris,*
quam improbi isti in Templo meo, in quo om-
nes dicere deberent gloriam. Pl. 28. non reti-
cent solùm, sed etiam gratis expugnant. quia
os peccatoris, & os dolosi super me apertum est.
Locuti sunt adversum me lingua dolosa, & ser-
monibus odij circumdederunt me. Constitue su-
per eum peccatorem, & Diabolus stet à dex-
tris ejus. Cùm judicatur, exeat condemna-
tus, & oratio ejus fiat in peccatum. Fiant dies
ejus pauci, fiant filij ejus Orphani, & eijciantur
de habitationsibus suis, & diripiant alieni la-
bores ejus, nec sit qui misereatur pupillis ejus,
in generatione unà deleatur nomen ejus: dile-
xit enim malediictionem, & Veniet ei, & no-
luit benediictionem, & elongabitur ab eo. Quo-
modo enim benediictionem velle dici possent,
de quibus ibidem pergit Dominus: Et ego
factus sum opprobrium illis, viderunt me, &
super altari præsentem, moverunt capita sua? An
nescis quærît S. Ambrosius lib. 1. de Cain c. 9.
quàm grave sit, in oratione contrahere pecca-
tum, ubi speras remedium? Certè Dominus
per Prophetam docuit, hoc grave esse maledi-
ctum, dicens: Et oratio ejus fiat in peccatum.

Caeli enarrant gloriam Dei, stupore plenus exclamat S. Basil: in ps. 28. Angelorum opus laudare Deum, omnibus denique caelestibus exercitiis una hac cura, gloriam transcribere Creatori. Reliqua item creatura omnes, sive caelestes, sive terrestres, seu rationales, seu rationis expertes, demumque inanimata, seu voce, sive gestu, aut aliqua significatione, summum omnium conditorem Deum extollere ac predicare videntur. Homines vero mirabiles, relictis adibus suis ad Templum concurrunt, quasi emolumenti quidquam inde laturi, cum tamen nec accommodent aures Verbis Dei, nec sua intelligant conditionem Naturae, nec peccato quopiam praecipiti maerore afficiuntur, ac ne tum quidem contristantur, quum ad memoriam, qua admisserunt, recurrunt. Nullo corripuntur Divini iudicii metu, adeo sibi arvidentes, suasque prensantes dextras, Domum Orationis, in locum vertunt effusissima loquacitatis; minus obtemperantes psalmo contestanti Et dicenti, in Templo ejus omnes dicent gloriam. Tu autem non solum non dicis, sed alteri cuiquam impedimento es, eumque tibi uni reddis attentum, dum obstrepero tuo clamore obtundis, Et exuperas personantem Spiritus S. Doctrinam. Vide ne cum hinc emigraveris, loco mercedis recipienda pro Divinis laudibus, una cum iis qui nomen Dei execran-

zur, & blasphemis vocibus incessunt, conde-
 mneris. Olim quidem mulieres ferè solæ vi-
 tio hoc laborasse memorantur; sed hodie mu-
 lierosi viri in Paradiso Ecclesiæ, mulierum
 exemplo seducti, præ illis ferè garrulitatem
 sectantur. Unde eas impetens Orig. hom.
 13. in Exod. *Quanti*, exclamat, *modò hic præ-*
sentes sumus! Et tamen multi sunt, quorum
 mens & cor, aut in negotiis, aut in actibus sa-
 culi, aut supputationibus est lucri. Et præci-
 pue mulieres, quæ tantum garrunt, quæ tan-
 tum fabulis obstrepunt, ut non sinant esse silen-
 tium. Iam quid de mente earum, quid de
 corde discutiam, si de infantibus suis, aut de
 lana cogitent, aut de necessariis domus? Vere-
 or, magis, ne sequantur illas de quibus dixit A-
 postolus, quæ discunt circumire domos, non so-
 lam verbosa, sed & curiosa, loquentes quæ non
 oportet.

Docent nos egregiè hanc in Templo, dum
 à fidelibus preces in Cœlos ad Deum mit-
 tuntur, modestiam, & silentium, boni Cœli-
 tes, dum illud tempore illo religiosissimum
 observant. Audi oculatum hujus testem
 dilectum JESU discipulum in Apocal. cap. 8.
 Audiverat is ingentes exultantium Cœlitum
 voces, & Deum laudantium applausus c. 7.
 qui magnâ voce clamabant: *salus Deo nostro*
qui sedet super Thronum, & Agno. Benedi-
 E Etio

*Actio, & Claritas, & sapientia, & gratiarum
 actio, honor, Virtus, & Fortitudo Deo nostro
 in secula seculorum. Et ecce repente, totâ
 hâc jubilantium Cœlitum exultatione conti-
 cescente, Factum est, inquit, c. 8. silentium in
 Cœlo, quasi mediâ horâ. Sed quæ tam univer-
 salis, & ex abrupto assumpti silentij causa?
 Angelus venit, subdit ipse, & stetit ante Al-
 tare habens thuribulum aureum, & data
 sunt illi incensa multa, ut daret de Orationi-
 bus Sanctorum super Altare aureum, quod est
 ante Thronum Dei. Deus bone! si tempore
 illo, quo sanctorum, & piorum hominum
 Orationes conspectui Divino instar odoriferi
 incensi præsentantur, Angeli obmutescunt,
 & Cœlites universi ora sua, etiam à dicendis
 clamosè laudibus Dei comprimunt, nè stre-
 pitu, & sonantiore voce ijs obturbent; qua-
 liter præsumunt immundæ illæ, & coaxantes
 ranæ, nefasto garritu, & limum, ac lutum
 redolente halitu, fœdare, & interturbare
 acceptissimam auribus Dei Harmoniam? At-
 que ad hoc Angelicum, dum comprecatio-
 nes sunt ab Ecclesia, silentium, respexisse vi-
 dentur SS. PP. qui clamosas, & sonoras Ora-
 tiones, quantumvis privatim in solitudine
 bonas, à Templis penitè proscriptas volue-
 runt. Sunt quidam, ait Chrysost, hom. 19.
 in Matth. qui tam sunt in orationibus impu-
 den-*

dentes, ut etiam latentes corpore, omnibus se faciant voce manifestos, tumultuose clamantes. Disrumpe, ut Propheta precipit, cor tuum, & non vestimenta tua; de profundis clama ad Dominum; nam de profundis, inquit, clamaui ad te Domine. De imo prorsus corde vocem deprome, & proprii pectoris contentus arcano, orationem tuam fac esse mysterium. Nam aliqui clamose orans, ait Author imperfecti operis in Matth. hom. 13. juxta te alterum non permittis orare. Vocibus enim tuis rapis sensum illius ad tuos sermones; & ideo non solum non exaudiris, quia male oras, sed adhuc peccatum colligis, dum orare alios non permittis. Sic igitur ora, sicut audisti in libro Regum Annam orantem, qua figuram portabat Ecclesia, de qua dictum est: Labia quidem ejus movebantur, vox autem ejus non audiebatur. Ecce quomodo & ipsa sanctissima verba, si sonore enuncientur, piaculi rationem in Templo induunt. Quidam in oratione reprehendit Valfridus c. 12. pectus pugnis pavimentant, caput contundunt, voces muliebris garrulitate submitunt, & in proximo vel verbis, vel factis alios conturbare, & semetipsos non metunt culpabiles exhibere. In quo exotico pietatis genere, devotum precipue fœmineum sexum perstringens S. Ambros. l. 6. de Sacram. c. 34. non sine sale notat dictum ab A-

postolo 1. Tim. 2. Volo autem viros in omni loco orare. Quâ ratione viros dixit? utiq; communis est oratio & mulieribus, & viros, quod non invenio. Nisi forte S. Apostolus ideo viros dixit, nè mulieres idem usurparent, & malè intelligerent in omni loco, & inciperent ubiq; clamare, quas in Ecclesiâ sustinere non possumus.

Quid? quòd tam necessarium in Templis silentium, nè fidelibus in orationibus aliqua præberetur distractio, & quavis ratione mens à Deo aliorum averteretur, duxerint iidem SS. PP, Pontifices & Concilia, ut licet ardentè fatagerent pro pauperibus, nunquam tamen eos intra Ecclesiam admittendos ad mendicandum censuerint, sed tantùm ad fores Ecclesiæ, ut ingredienti ad opitulandum excitarent. S. Carolus in 1. Conc. Mediol. parte 7. §. de Ecclesiis & earum cultu, sic edixit. Ne mendici Eleemosyna causa in Ecclesiâ vagentur, sed extra januam consistant. Fortius etiam Pius 5. Constit. 5. §. 5. Pauperes mendicantes, seu eleemosynas petentes, per Ecclesias tempore Missarum, prædicationum, & aliorumq; divinorum officiorum ire non sinant, sed eos ad portas Ecclesiarum stare faciant, sub pœna duorum aureorum Capitulis infligenda pro qualibet vice, nisi eos eijci curaverint: & Parochis dimidij aurei. Religiosis etiam clau-

stra.

fratribus, siue Regularibus, precipimus in vir-
tute obedientia, ut in Ecclesiis suis deputent a-
liquem, qui tales eijciat, & si negligentes
fuerint, gravissimè ab Ordinario corripi-
antur. Utinam hodie reducatur in Templo
mos ille sanctissimus, & religiosum tempore
Sacrorum silentium! quod ætate suâ ab om-
nibus observari mordicus solitum, describit
Cassianus lib. 2. de Instit. cap. 10. Tantùm
ait, à cunctis silentium prabetur, ut cùm in u-
num innumerosa multitudo conveniat, præter
illum qui consurgens Psalmum decantat in me-
dio, nullus hominum penitus adesse credatur.
Ac præcipuè cùm consummatur Oratio, in qua
non spucum emittitur, non excreatio obstrepit,
non tussis intersonat, non oscitatio somnolenta
dissociis malis, & hiantibus trahitur. Nulli
gemitus, nulla suspiria etiam adstantes impe-
ditura promuntur, nulla vox absq; Sacerdotis
precem concludentis auditur; nisi forstè hæc,
qua per excessum mentis claustra oris effuge-
rit, quæq; insensibiliter cordi subrepserit, im-
moderato scilicet atq; intolerabili spiritus fer-
vore succenso.

CAPUT X.

Impudens Rusticitas in Templo Stanti-
um, vel indecorâ sessione precan-
tium.